

ప్రకృతి ఒడిలో ..

పర్యావరణ ప్రేమికులను ఆకట్టుకుంటున్న గుట్టల అందాలు వివిధ ప్రాంతాల నుంచి పెద్ద సంఖ్యలో వస్తున్న పర్యాటకులు పండుగల సాయన్న నడయాడిన నేల

పాండవుల బండ

కులకచర్ల, డిసెంబర్ 14 : ప్రకృతి అందాలను మైమరిపించే పాండవుల బండ వివిధ ప్రాంతాల పర్యాటకులను తన అందాలతో మురిపిస్తున్నది. ఎత్తైన కొండలు, జాలువారే సెలయేరు, పక్కనే ఎప్పుడు నిండు కుండలా కనబడుతున్న చెరువు, కండకు కట్టినట్టుగా కనిపించే ప్రకృతి అందాలు పలువురిని ముగ్ధులను చేస్తున్నది. శీతాకాలంలో అడవుల్లో సీతాఫలాలను తీసుకువెళ్లే వారికి ప్రకృతి అందాలు మైమరిపిస్తున్నది. ప్రకృతి అందాలను కళ్లకు వింపుగా కనిపించే ఈ అందాలు కులకచర్ల మండల పరిధిలోని తిర్మలాపూర్ గ్రామం నుంచి కిలో మీటర్ల దూరంలో పర్యాటకులను అలరిస్తున్నాయి. పాండవుల గుట్ట అందాలు ప్రకృతి ప్రేమికులను ఆకట్టుకున్నాయి. మండల కేంద్రానికి సుమారు 6 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న తిర్మలాపూర్ గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో పాండవులగుట్టలు ఉన్నాయి. పాండవుల గుట్ట ప్రాంతానికి వెళ్లే పచ్చనిచెట్ల జాలువారుతున్న జలపాతాలు కనులకు వింపుగా కనిపిస్తున్నాయి. ఈ ప్రాంతాన్నే పండుగల సాయన్న గుట్ట అని పిలుస్తారు. అక్కడే ఒక గుండు వుంది అదే పండుగల సాయన్న గుండు, గడ్డ గుండు, గుండు మీద గుండు, నిండుగా పారుతున్న కుంట చూపు కుంట కంటికి కనబడతాయి.

పాండవుల గుట్ట

లుగా మారుతున్నాయి. ఈ ప్రదేశం వారితాత్వక ప్రదేశాలను తలపిస్తున్నది. విద్యార్థులకు సెలవుల్లో పాండవులగుట్ట విహారయాత్రగా మారింది. **పాండవులగుట్ట విశేషాలు** ద్వారపర్యయగంలో జూదంలో ఓడిన పాండవులు వనవాసం చేస్తారు, పాండవులు వనవాసం చేస్తూ ఒక రోజు ఈ గుట్ట వద్ద నిద్రించారు, అందువల్లే ఈ గుట్టకు పాండవుల గుట్టగా పేరుగాంచినదని గ్రామ పెద్దలు చెబుతుంటారు. రాత్రి నిద్రించి అక్కడి భజనలు చేశారని చెబుతున్నారు. దీనికీగాను ఆ ప్రాంతంలో ఓ కొలను ఏర్పాటు చేశారని చెబుతున్నారు. ఈ నీటి కుంట ఊటనీటిచే ఏర్పడిందని కుంటలో ఎండాకాలం సైతం నీరు నిండుగా ఉంటుంది. చుట్టు పక్కలపాతాల వారు ఇక్కడికి వచ్చి నీరుతాగి వెళుతుంటారు. కుంట నీటిచే ఎప్పుడూ వరి పంటను పండిస్తుంటారు. బండపై నుంచి నీరు జాలువారుతూ చూడటానికి అందంగా కనిపిస్తుంది. కులకచర్ల నుంచి తిర్మలాపూర్ మీదుగా ఆడవివెంకటాపూర్ గ్రామానికి వెళ్లే దారిలోనే పాండవులగుట్ట ఉంది.

పండుగల సాయన్న గుండు ప్రత్యేకతలు రజాకార్ల హయాంలో ధనిక వర్గాలను గడగడ లాడించిన వ్యక్తి పండు

గల సాయన్న.. ఆయన ధనికులను దోసి పేద ప్రజలకు పంచి పెట్టాడని చెబుతుంటారు. పండుగల సాయన్న ఈ ప్రాంతంలో పర్వ టించాడని తెలియజేస్తుంటారు. పేదప్రజలకు అండగా నిలిచిన దీరుడు పండుగల సాయన్న పేదప్రజల వక్షాన నిలిచారు. ధనికుల నుంచి దోచుకొని పేదలకు వెట్టే క్రమంలో పాండవులగుట్టపై ఒక గుండు ఉంది ఆ గుండు వైసుంచి పండుగలసాయన్న తన కార్తక లాపాలను కొనసాగించారని చెబుతుంటారు. రజాకార్లను ఓ ఊపు ఉపిన అతడి వీరత్వం గురించి మండల ప్రజలు చెబుతుంటారు. రాత్రివేళల్లో దోచుకొనేవాడికి వెళ్లే ముందు ఈ గుండుపైనే దీపం పెట్టి వెళ్లేవాడని గుండుపై వెట్టిన దీపం.. చుట్టూ 15 కిలోమీటర్ల దూరం వరకు కనిపించేదట. పండుగలసాయన్న ఎంతదూరం వెళ్లిన కని పించే దీపం ఆధారంగా తిరిగి ఆ గుండుపైకి వచ్చే వాడటం ఇప్పటికీ ఆ గుండును పండుగల సాయన్న గుండుగా పిలుస్తుంటారు. పండుగల సాయన్న దోచుకున్న ధనాన్ని ఈ గుట్ట ప్రాంతంలో దాని పెట్టాడని ఇప్పటికీ అక్కడక్కడ తవ్వకాలు జరుగుతున్నట్లు సమాచారం. అందువల్లనే ఈ గుండుకు పండుగల సాయన్న గుండు అంటారు. **అక్కడానికి సాధ్యం కాని గడ్డ గుండు** వైకి వెళ్లేదానికి సాధ్యం కాని గడ్డగుండు పాండవుల గుట్ట పైనే మనకు కనబడుతుంది. పాండవుల గుట్టకు ఎడమవైపు భాగాన ఉన్న గుట్టపై గడ్డ గుండు కనగట దుతుంది. ఈ గుండుపైకి ఎక్కారని ఎంతోమంది ప్రయత్నించినా ఇప్పటికీ సాధ్యం కావడం. గడ్డలు ఈ గుండుపై గుంపులు గుంపులుగా ఉండేవి ఈ గుండుపై నుంచే చుట్టు పక్కల గ్రామాలను పనిగట్టేపని పెద్దలు చెబుతుంటారు.

పాండవుల గుట్టపై ఉన్న గుండు

రిపై వుంది. **వేంకటేశ్వరస్వామి గుట్ట ప్రాధాన్యత** పాండవులగుట్టకు వెళ్లేదారిలో వేంకటేశ్వరస్వామి గుట్ట ఉన్నది. రజాకార్ల హయాంలో ఈ గుట్టపై వున్న వేంకటేశ్వరస్వామి గుడిలోని విగ్రహాన్ని ద్వారం చేశారని పెద్దలు చెబుతున్నారు. ఇప్పటికీ భక్తులు వేంకటేశ్వరస్వామిని దర్శించుకొని పూజలు చేస్తుంటారు. ఇక్కడ స్వామీజీకి ఇప్పటికీ మాంసంతోనే నైవేద్యం పెడుతుంటారు. మేడలు, గొర్రెలు, కోళ్లను బలిచ్చి పూజలు చేస్తుంటారు. చుట్టుపక్కల గ్రామాల ప్రజలతో పాటు ఇతర ప్రాంతాల ప్రజలు కూడా పాండవుల కొండను చూసేవెళుతున్నారు. ప్రకృతి అందాలైన పాండవుల కొండలను ప్రభుత్వం అభివృద్ధి చేయాలిని అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది.

వేంకటేశ్వరస్వామి గుట్ట

ఆధార్ అప్డేట్ గడువు పెంపు

● మార్చి 14 వరకు పాడిగింపు ● మార్పులు, చేర్పులకు అవకాశం

న్యూఢిల్లీ, నమస్తే తెలంగాణ, డిసెంబర్ 14 : ఆధార్ అప్డేట్ గడువును మరోసారి పొడిగించారు. వయసు పెరుగుతున్నకొద్దీ వ్యక్తుల ముఖాల్లో తేడాలు వస్తుండడం సర్కసాధారణం. కాగా, ఆధార్ కార్డు వివిధ అవసరాలకు ప్రామాణికమవుతోంది. దీంతో వ్యక్తులను గుర్తించడం కష్టమవుతుండగా, అటు అధికారులు, ఇటు ఆధార్ కార్డులోని వ్యక్తులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. వీటినీ పరిష్కరించే క్రమంలో ఆధార్ కార్డుల్లో మార్పులు, చేర్పులకు అవకాశం కల్పిస్తూ యూఐడీఎఐ అవకాశం కల్పించింది. గతేడాది డిసెంబర్ నుంచి మూడు మాసాల పాటు ఉచితంగా మార్పులు, చేర్పులు చేసుకోవచ్చుటా ప్రకటించింది. అయితే కార్డుదారులు అంతగా ఆసక్తి కనబరచుకోవడంతో ఆతింబిన మేర మార్పులు చేసుకోలేదు. దీంతో ఈపాటి మార్చి 14 నుంచి మరో మూడు నెలల పాటు అంటే జూన్ 14 వరకు పాడి గిస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. ప్రజల్లో కొద్దిమేర చైతన్యం రాగా, అప్డేట్ చేసుకునే వారి సంఖ్య క్రమేపి పెరిగింది. అయితే ఈలోపు గడువు సమీపించడంతో మరో మూడు మాసాలు పెంచుతూ ఈనెల 14వరకు అవకాశం కల్పించింది. అయినా, ఇంకా పడేజ గడువు ముగిసిన వారు భారీ సంఖ్యలోనే ఉండడంతో మరోసారి మార్చి 14 వరకు గడువు పెంచుతూ ఆదేశాలు జారీ చేసింది. గడువు ముగిసిన అనంతరం అప్డేట్తో పాటు ఫోటో, నివాసం, ఇతర మార్పులు, చేర్పులు చేసుకునేందుకు విధిగా రూ.50 ఖర్చించాల్సి ఉంటుందని ఆధార్ డివైజ్ మేనేజర్ శ్రీనివాసరెడ్డి తెలిపారు.

ఉచితంగా అప్డేట్లో నమోదు

ఉచితంగా అప్డేట్ చేసుకునే విధానాన్ని ఒకసారి పరిశీలిస్తే.. ఉడాయ్ పోర్టల్లో <https://myaadhaar.uidai.gov.in> ఆధార్ నంబర్ ద్వారా లాగిన్ కావాలి. ప్రొసీడ్ టూ అప్డేట్ అప్లైమెంట్ క్లిక్ చేయాలి. ఆధార్ రిజిస్టర్డ్ మొబైల్ నంబర్కు ఓటిపీ వస్తుంది. ఓటిపీ ఎంటర్చేసిన అనంతరం డాక్యుమెంట్ అప్డేట్ అప్లైమెంట్ క్లిక్ చేయాలి. వివరాలు స్క్రీన్పై వస్తాయి. వాటిని పూరించి, సవరణ ఉంటే చేయాలి. లేదంటే ఉన్న వివరాలతోనే నెక్స్ట్ పై క్లిక్ చేయాలి. కిందకు స్క్రోలింగ్ చేస్తే ఫ్రామ్ ఆఫ్ ఐడెంటిటీ, ఫ్రూఫ్ ఆఫ్ ఆడ్రస్ డాక్యుమెంట్లను ఎంచుకోవాలి. ఆయా డాక్యుమెంట్లను స్కాన్ చేసి అప్లోడ్ చేయాలి. సబ్మిట్ బటన్పై క్లిక్ చేయాలి. పద్నాలుగు అంకెల అప్డేట్ రిక్వైస్ట్ నెంబర్ వస్తుంది. దీని ద్వారా స్టేషన్ తెలుసుకోవచ్చు.

మీసేవ సెంటర్లో అప్డేట్ చేసుకుంటున్న ప్రజలు

గుండుకింద పాండవుల గుడి

లాభాల పంట.. బొప్పాయి

డ్రీమ్ వద్దతిలో బొప్పాయి పంట సాగు ముక్కువ చూపుతున్న రైతులు

యాచారం, డిసెంబర్ 14 : మండలంలోని వివిధ గ్రామాలలోని రైతులు బొప్పాయి పంటపైనే దృష్టి సారిస్తున్నారు. మార్కెట్లో బొప్పాయి పండ్లకు మంచి గిరాకీ ఉండటంతో రైతులు ఈ పంట సాగు చేయడం అందుకు కారణం. మండలంలోని చౌదరిపల్లి, గడ్డమల్లయ్యగూడ తదితర గ్రామాలలో రైతులు బొప్పాయి పంటను సాగుచేస్తున్నారు. ఈ ప్రాంతం పండ్లతోటలకు అనువైనది కావడంతో అదేవిధంగా తక్కువ నీటితో ఎక్కువ లాభాలు పొందవచ్చునని రైతులు కూరగాయల సాగుతోపాటు బొప్పాయి తోటపై దృష్టి పెట్టారు. బొప్పాయి తీట డ్రీమ్ వద్దతిలో సాగుచేస్తూ తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ దిగుబడి సాధించవచ్చని నిరూపిస్తున్నారు. ప్రయోగాత్మకంగా ఈ సాగు మంచి ఫలితాలు ఇస్తుండటంతో పలువురు రైతులు బొప్పాయి సాగుపై దృష్టి పెట్టారు. మండలంలోని చౌదరిపల్లి గ్రామంలో డ్రీమ్ వద్దతిలో బొప్పాయి పంటను సాగుచేస్తే ఫలితాలు అధికంగా వస్తాయని వ్యవసాయ అధికారుల సూచనలు, సలహాల మేరకు దీంతో గ్రామానికి చెందిన రైతు కాళ్లమల్ల రాములు 9 ఎకరాల్లో బొప్పాయి సాగును చేపట్టారు. తేనానరెడ్డిలేడే విత్తనాలను సలభై రోజుల పాటు నాటి మొలకలు వచ్చే వరకు రైతులు పలు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారు. బొప్పాయి పంట ఆరు నెలల నుంచే దిగుబడి వస్తుందని అధిక ఆదాయం ఉండటంతో బొప్పాయి పంట సాగుతో ఆర్థిక లాభాలు పొందవచ్చు. ఉద్యా

నవనశాఖ అధికారిణి కనకలక్ష్మి అందించిన సలహాలు, సూచనలు.. **బొప్పాయి సాగు విధానం..** బొప్పాయి పంట సాగును మొట్టమొదట అనుకుంటే, ప్రభుత్వం ఎస్సీ, ఎస్టీలకు వందశాతం సబ్సిడీ ఇవ్వగా, బీసీలకు 90శాతం సబ్సిడీ లతో డ్రీమ్ ను అందజేస్తుంది. ప్రతి ఆరు అడుగులకు ఒక అడుగు లోకు గుంత తొవ్వాలి. అందులో ముందుగా ఆవు ఎరువును వేసి వారం పదిరోజులు మగ్గనివ్వాలి. తరువాత అందులో మొక్కలు నాటాలి. నాటిన మూడు రోజులకు నీరు అందించాలి. నాలుగురోజుల

కోసారి నీటితో మొక్కలను తడిపిస్తే సరిపోతుంది. పిందె దశలో ఒకరోజు తప్పి ఒకరోజు నీరందిస్తే ఆరు నెలల్లో బొప్పాయి పంట దిగుబడి ప్రారంభం అవుతుంది. సంవత్సరం పాటు బొప్పాయి పంట కోతకు వస్తుంది. ప్రతి చెట్టుకు బొప్పాయి పదిరోజులకు ఒక్కసారి రైతు తెంపి మార్కెట్లో తరలిస్తారు. మార్కెట్లో పెద్దస్థాణ్లో ఉన్నబొప్పాయికి మార్కెట్లో మంచి ధర పలుకుతుంది. **బొప్పాయి పంటపై సన్నసర్కార్ల దర్శలు** మంచాలలో డ్రెవెన్ హైట్రీడ్ రకాల బొప్పాయి పంటలను సాగుచేస్తున్నారు. బొప్పాయి సాగులో రైతుల కనీస జాగ్రత్తలు తీసుకోవాల్సి ఉంది. భూమిని ముప్పునుంచి సలభమీటర్ల లోతుకు దున్నాలి. మొక్కలకు మద్దన 1.8మీటర్ల దూరం వుండేట్లు గుంతలు తీయాలి. మొక్కనాటి పదిహేను రోజుల ముందు 5కిలోల పశువుల ఎరువు, కిలో వేపపిండి, ఇరవైగ్రాముల అజోస్ఫేరిల్లం, రెండు గ్రాముల జింకా సర్పేట్ కలిపి పిండికారీ చేసుకోవాలి. మొక్క గుంత నింపుకోవాలి. తేలికపాటి నేలలో బొప్పాయిలో జింకా, బోరాన్ దాహపు లోపం ఎక్కువ కనిపిస్తుంది. దీని నివారణకు లీటరు నీటికి ఒక గ్రాము బోరాక్స్, రెండు గ్రాముల జింకా సర్పేట్ కలిపి పిండికారీ చేసుకోవాలి. మొక్క మొదలు దగ్గర నీరు తగలకుండా, నీరు నిల్వ ఉండకుండా పిల్లపాదులు తయారుచేసి నీరును పారించాలి. మొక్కపట్టూ నీరు నిల్వ ఉంటే కుల్లిపొయి పంటకు నష్టం వాటిల్లుతుంది. అందుకే మొక్కపట్టూ నీరు నిల్వ ఉండకుండా రైతులు మూసకోవాలి ఉంటుంది. సవలబర్ నెలలో ఆకులపై గోరుమ వర్షపు మొక్కలు ఏర్పడి ఆకులు పసుపు రంగుగా మారి రాలిపోతాయి. దీనికి గాను లీటరు నీటికి మంకో జెట్ 2.5గ్రాముల పదిహేను రోజుల వ్యవధిలో రెండు రోజులు సాగుపై రైతులు సరైన యాజమాన్య పద్ధతులు పాటిస్తే పండులను పిండికారీ చేయాలి. బొప్పాయిలో పదిహేను రోజులకోసారి మందులను పిండికారీ చేయాలి. చెట్టు పూతకు వచ్చే వరకు క్రిమి కీటకాల భారీమంది కాపాడేందుకు పాటాంట్, టాటామిడా, ఎఫ్4, బోరాన్

మందులను పిండికారీ చేయాలి. పంట కాపుకు వచ్చిన తరువాత తోటకు పిండి నల్లి, రాకుండా మందులను పిండికారీ చేసుకోవాలి. **బొప్పాయి పంట సాగుపై ఖర్చులు, ఆదాయం..** ఎకరా నేలను సాగు చేస్తే రెండువేలు ఖర్చవుతుంది. పేద, ఎరువు పది లోడ్లకు ఇరవై వేల రూపాయల ఖర్చు అవుతుంది. ఎకరాకు పదమూడు వేల మొక్కలు అవసరంవుతాయి. ఒక్కొక్క మొక్కకు పదిరూపాయల కొప్పున పదమూడు వేల రూపాయలు వెచ్చించాల్సి ఉంటుంది. గుంతలు తవ్వడానికి, మొక్కలు నాటడానికి పద మూడువేలు, రెండు నెలలకు ఒకసారి ఎరువులకు ఇరవైవేల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. కలుపుతీతకు పదివేలు, మందుకు పదిహేను వేల రూపాయల వరకు ఖర్చు అవుతుందని, అదేవిధంగా డ్రీమ్ వద్దతిలో కలిపి మొత్తం దాదాపు లక్ష రూపాయల వరకు ఖర్చు అవుతుందని చెప్పారు. మొక్కలు నాటిస్తే ఆరు నెలల నుంచే బొప్పాయి పండ్ల దిగుబడి ప్రారంభం అవుతుంది. ప్రతి పదిరోజులకోసారి బొప్పాయి పండ్లను తీసి మార్కెట్లో తరలిస్తారు. బొప్పాయి సాగుపై రైతులు సరైన యాజమాన్య పద్ధతులు పాటిస్తే ఏడాదికి ముప్పై టన్నుల వరకు దిగుబడి వస్తుంది. సగంలోని కొత్తపేట

అధిక లాభాలు పొందొచ్చు

వ్యవసాయ శాఖ అధికారుల సలహాలు, సూచనల మేరకు బొప్పాయి పంట సాగుచేయడంతో లాభాలను తెచ్చి పెట్టింది. నేను ఇదు సంవత్సరాల నుంచి బొప్పాయి పంటసాగును చేపట్టాను. బొప్పాయి సాగు మద్దతలో కూరగాయల తోటలను కూడా సాగుచేయడంతో రెండు విధాలా లాభాలు వస్తున్నాయి.

- కాళమ్మ రాములు, రైతు చౌదరిపల్లి

పండ్ల మార్కెట్లో ఒక కిలో బొప్పాయి ధరకు ఇరవైనుంచి ముప్పై రూపాయల వరకు ధర వస్తుందని సంవత్సర కాలం మొత్తం బొప్పాయి పంట రైతులు లాభాలు తెచ్చిపెడుతుంది. రైతుకు ఒక ఎకరాకు లక్ష రూపాయల ఖర్చు చేస్తే లాభాలు మాత్రం మాడించుటా ఉంటుందని రైతులు చెబుతున్నారు.